تعمد ناسخین در نحوه رسم قرآن برای حفظ قرائات

عرض من این است که رسم مصحف توقیفی هست یا نیست؟ شاید باشد، نمیدانم. باید بهدنبال شواهد باشیم. اتباع از خط مصحف عثمانی لازم است یا نه؟ به اندازهای که من عرض میکنم، لازم نیست. تمام کسانی که بر لزوم آن دلیل آوردهاند –ایشان هم در این کتاب از علماء فریقین دلیل میآورند- دلیلشان تام نیست. عرض من این است که وجوب تکلیفی ندارد. اگر شارع برای حفظ کتاب خودش این رسم را لازم میدانست بیش از اینها برای آن مئونه میکرد و میخش را می کوبید. نه اینکه یک «مالک» بگوید و مالکیه در عالم غرب السالم بر رسم محافظت کنند اما در مشارقه و نصف عظیمی از مسلمین همه مصاحف را تغییر بدهند و به رسم املائی بنویسند. از آن خطاطهای مهم که اسمهای آنها را در این رسم المصحف آوردهام. خطاطهای بسیار مهم که از قدیم به رسم املائی نوشتهاند و به رسم عثمانی هم نوشتهاند.

شاگرد: از قدیم یعنی چه زمانی؟

استاد: یکی از آنها مستعصمی است[1]. برای قرن هفتم است. جلوتر از او، ابن مقله است. اسمها را آوردهام. مطالب مختلفی را در این صفحه گذاشتهام. بهدنبال تکتک آنها بروید و اضافه کنید.

قول دوم این بود که وجوب تکلیفی ندارد. نوشتن مصحف به رسم املائی حرام نیست. سوم کسانی هستند که میگفتند باید به رسم املاء بنویسید. این هم باید ندارد. روشنتر است. فقط قول چهارم میماند که فعلاً بهخاطر شواهدی که در ذهن من هست، قوی است. قابل دفاع است و اینها هم گفتهاند. البته با طرح دو سؤال. آن قول چیست؟ گوای یک وجه چهارمی است. نه توقیفی است و نه وجوب اتباع دارد. بلکه کسانی که میتوشتند تعمد داشتند در اینکه اینطور بنویسند. تعمد در اینطور نوشتن داشتند. اصلاً مسأله خطا نبود. پس توقیف یعنی خدا فرموده است، من نمیگویم خدا اینطور فرموده. طرفداران وجوب هم میگویند صحابه اینطور نوشتند و ما هم باید به حرف آنها گوش بدهیم. این یک حکم تکلیفی است. آن چه که من عرض میکنم یک تحقیقی است برای پیدا کردن شواهد برای ذهن خوانی. امروزه میگویند ذهن خوانی. ذهن خوانی کسانی که مصحف را نوشتهاند.

---

[1]جمال الدین ابوالدر یاقوت مستعصمی بغدادی، ملقب به قبلةالکتاب، خطاط شهیر وی به سبب خط بدیع خود مخصوصاً به جهت نسخههای قرآنی که نوشته شهرت یافتهاست. یکی از نسخهها در کتابخانه مصری نگهداری میشود که در سال ۶۹۰ هجری قمری از نوشتن آن فراغت یافتهاست. او اهل حبش و در خط ابن بواب تحقیق و تتبع کرد.

بازبینی #2
ایجاد شده 12 ژوئن 2024 11:38:57 توسط ... .
به روزرسانی شده 20 ژوئن 2024 13:01:52 توسط ... .